

**การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
บ้านหนองไทร**

นางสาวลัดดา วันทยา

**สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ประกาศนียบัตรบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ปีการศึกษา 2544**

บทคัดย่อ

ลัทธิ วันทยา : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
กองทุนหมู่บ้านหนองไทร
อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร. มาโนชญ์ สุธีร์วัฒนานนท์

การประเมินกองทุนหมู่บ้านหนองไทร เพื่อต้องการทราบว่ากระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านประสบผลสำเร็จหรือไม่ และมีปัจจัยใดบ้างที่สนับสนุนและไม่สนับสนุน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้จะใช้หลายรูปแบบ ทั้งการสัมภาษณ์ การสังเกต และการมีส่วนร่วม รูปแบบการประเมินจะใช้การประเมินแบบชีพพม์ไม่เคล ซึ่งจะมีวิธีการเก็บข้อมูลตามแบบ บร. ต่าง ๆ ลักษณะของประชากรกลุ่มตัวอย่างจะแบ่งเป็นประชากรที่เป็นสมาชิกและไม่เป็นสมาชิก อาชีพของสมาชิกแต่ละคนที่ยื่นขอกู้ แบ่งเป็น การเกษตร การเลี้ยงสัตว์ การบริการ ผลการประเมินกองทุนพบว่า การดำเนินงานของกองทุนเป็นไปอย่างมีระบบ และมีความโปร่งใส ชาวบ้านและสมาชิกให้ความสนับสนุนและร่วมมือเป็นอย่างดี การปล่อยกู้เป็นไปตามระเบียบกองทุน ซึ่งจำนวนผู้กู้คิดเป็นร้อยละ 72 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ผลการประเมินตัวชี้วัดด้านต่าง ๆ คิดว่าเป็นไปในแนวทางที่ดี เพราะกองทุนหนองไทรถือได้ว่าประสบความสำเร็จ เพราะสมาชิกทุกคนมีความร่วมมือและปฏิบัติตามกฎระเบียบของกองทุน ซึ่งขณะนี้กองทุนได้ปล่อยกู้เป็นจำนวนเงิน 1,046,100 บาท ดอกเบี้ย 14,788 บาท และจำนวนเงินกู้ที่ส่งคืนกองทุน จำนวน 340,000 บาท ซึ่งจะทำให้กองทุนมีการพัฒนายิ่งขึ้น

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนักศึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ร่วมปรึกษา.....

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บุคคล และกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลืออย่างดี ทั้งในด้านวิชาการ และด้านการดำเนินงานวิจัย อาทิเช่น

- อาจารย์ ดร.มาโนชญ์ สุธีพัฒนานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
 - คณะพัฒนาการอำเภอ คุณมรกต ชินสิทธิ์ ที่ให้คำปรึกษาด้านการปฏิบัติการในพื้นที่ และการสร้างความคุ้นเคยกับกองทุน
 - นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประธานกองทุนหมู่บ้าน ที่ให้ข้อมูล
 - อำนวยความสะดวก และขอขอบคุณพี่น้องในหมู่บ้าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ต่าง ๆ
- ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การเลี้ยงดูอบรมและส่งเสริมการศึกษาเป็น อย่างดีตลอด จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในชีวิต

หน้าอนุมัติ

อาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการจัดการและการประเมินโครงการของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้

อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.มานิชญ์ สุธีรวัดนานนท์)

กรรมการสอบ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กนกกร อินทรภาพิชชู)

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการและการประเมินโครงการ

()

คณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

วันที่ 16 ต.ค. 2546
เดือน.....พ.ศ.....

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
หน้าอำนวยการ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ภูมิหลังหรือหลักการและเหตุผล.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการประเมิน โครงการ.....	1
3. กรอบความคิดทฤษฎี.....	1
4. วิธีดำเนินการ.....	2
5. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมิน โครงการ.....	3
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	4
1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์.....	4
2. ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง.....	5
3. หลักเกณฑ์และแนวทางในการปฏิบัติในการดำเนินการ.....	9
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.....	
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการประเมิน โครงการ.....	12
1. วิธีการประเมินโครงการ.....	12
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	13
3. ตัวแปรและกลุ่มตัวอย่างในการประเมินโครงการ.....	13
4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	30
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
6. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32

	หน้า
บทที่ 4 ผลการติดตามการประเมินโครงการ.....	33
1. ผลการประเมินบริบทชุมชน.....	33
2. ผลการประเมินกองทุนหมู่บ้านหนองไทร.....	37
3. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้.....	41
4. ผลอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ.....	42
5. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ.....	42
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	46
1. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ.....	46
2. วิธีดำเนินการ.....	46
3. ผลการดำเนินการ.....	46
4. อภิปรายผล.....	48
5. ข้อเสนอแนะ.....	49
บรรณานุกรม.....	51

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางตัวแปรและตัวชี้วัด.....	13
ตารางที่ 2 ตารางประชากร.....	36
ตารางที่ 3 ตารางแหล่งน้ำ.....	37

บทที่ 1

บทนำ

จากปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ตั้งแต่ปี 2540 ทำให้เศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ เกิดภาวะขาดดุลการค้าอย่างรุนแรง เกิดปัญหาการว่างงานทั่วประเทศ ด้วยเหตุนี้เองรัฐบาลจึงคิดหาแนวทางแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจและลดความยากจน รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายเร่งด่วนในการดำเนินการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนให้แก่ประชาชนเพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ เพื่อลดปัญหาการว่างงานอีกทั้งประชาชนยังได้เรียนรู้ที่จะบริหารจัดการกองทุนด้วยตัวเอง และเป็นการเปิดโอกาสได้ใช้ภูมิปัญญาและศักยภาพ สำหรับก้าวสู่เศรษฐกิจแบบพึ่งพาตนเอง ซึ่งจะทำให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนและท้องถิ่น

เพื่อให้เห็นนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองประสบความสำเร็จ และเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จึงได้มีการส่งบัณฑิตกองทุนหมู่บ้านเพื่อศึกษาขบวนการบริหารงานของกองทุน โดยบัณฑิตกองทุนจะทำการศึกษาและประเมินหมู่บ้านพื้นที่ที่ศึกษาอยู่ เพื่อจะได้ทราบว่า โครงการกองทุนหมู่บ้านแต่ละกองทุนประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด โดยจะเขียนเป็นรายงานการประเมิน เรียกว่า สารนิพนธ์ เพื่อเป็นการรายงานถึงความสำเร็จของกองทุนและบอกได้ถึงจุดแข็งและจุดอ่อน ของกองทุนที่ต้องการปรับปรุง

วัตถุประสงค์ของการประเมินกองทุนหมู่บ้าน

1. เพื่อทราบว่ากระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ บรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด

- หมู่บ้านและชุมชนสามารถสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจของตนเองได้
- หมู่บ้านและชุมชนมีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน
- หมู่บ้านและชุมชนมีกองทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้
- หมู่บ้านและชุมชนมีศักยภาพ และความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม
- หมู่บ้านและชุมชนมีกระบวนการพึ่งพาตนเอง

2. เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย

3. เพื่อทราบถึงปัจจัยที่ทำให้กองทุนประสบความสำเร็จและล้มเหลว

กรอบแนวคิดทฤษฎี

กรอบแนวคิดทฤษฎี หรือต้นแบบทางความคิดในการประเมินโครงการต่าง ๆ สามารถที่จะนำมาใช้ได้หลายแบบดังนี้

1. แนวความคิดและรูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Tyler's Rationales and Model of Evaluation) กล่าวว่าการประเมิน คือ การเปรียบเทียบ พฤติกรรมที่สังเกตได้กับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้

2. แนวคิดและรูปแบบการประเมินของครอนบาค (Cronbach's concept and Model) คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ โดยจะเน้นการทดสอบ 4 แนวทางการศึกษากระบวนการ การวัดศักยภาพของผู้เรียน การวัดเจตคติ การติดตามผลการประเมินโครงการด้านการเรียน การสอน ไม่ควรประเมินเฉพาะจุดมุ่งหมายของโครงการเท่านั้น

3. แนวคิดและรูปแบบการประเมินของสเตก (Stake's concepts and Model of Evaluation) สเตกได้กล่าวถึง การประเมิน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายแล้วนำมาจัดให้เป็นระบบที่มีความหมายในการประเมิน โดยได้นำเสนอรูปแบบการประเมินเคาทิแนนซ์ (Stake's countenance model)

สเตก ได้กำหนดการประเมินออกเป็น 2 มิติ ได้แก่

1. มิติแนวตั้ง มี 3 ส่วน

- 1) สิ่งนำ (Antecedents)
- 2) การปฏิบัติ (Transaction)
- 3) ผลผลิต (outcome)

2. มิติแนวนอน มี 2 ส่วน

- 1) ส่วนของการบรรยาย (Description)
- 2) ส่วนของการตัดสินใจ (Judgement)

4. แนวคิดและรูปแบบการประเมินชิปของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's (CIPP Model) คือ การประเมินเป็นการระบุ หรือ กำหนดข้อมูลที่ต้องการ รวมทั้งการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและเอาข้อมูลมาวิเคราะห์ให้เกิดสารสนเทศมีประโยชน์ รูปแบบการประเมินแบบ CIPP ที่มาจากตัวอักษรภาษาอังกฤษตัวแรก คือ

C	ย่อมาจาก	Context	คือ บริการของหน่วยงานหรือการประเมิน
I	ย่อมาจาก	Input	คือ ปัจจัยนำเข้า หรือปัจจัยเบื้องต้น
P	ย่อมาจาก	Process	คือ การประเมินกระบวนการ
P	ย่อมาจาก	Product	คือ การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น

รูปแบบการประเมินแบบชิปนี้จะใช้ในการประเมิน โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

วิธีดำเนินการ

การดำเนินการประเมิน โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1. การศึกษาวัตถุประสงค์ของ โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. ศึกษาสภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในพื้นที่
3. ใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบชิปในการวิเคราะห์กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พร้อมกำหนดตัวชี้วัดและตัวแปรที่ทำการประเมิน
4. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยอาศัยข้อมูลบางส่วนจาก บร.และจากข้อมูลอื่น ๆ
5. ประมวลผลสังเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบและเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานและการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. ได้ทราบถึงปัจจัยที่ทำให้กองทุนประสบความสำเร็จ
3. ได้หมู่บ้านที่มีศักยภาพและความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม
4. ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย
5. ทำให้เกิดการสร้างงานและรายได้ให้ชุมชน

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

เพื่อแสดงหลักวิชาด้านเนื้อหาสารและหลักวิชาด้านเทคนิควิธีการประเมิน ในการประเมินครั้งนี้ว่ามีความถูกต้องและสมเหตุสมผล ผู้เขียนได้นำแนวความคิดและข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกองทุนและข้อมูลอื่น ๆ ซึ่งมีประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 นโยบาย หลักการ และวัตถุประสงค์

ตอนที่ 2 ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน พ.ศ.2544
- ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตอนที่ 3 หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

- แบบติดตามสังเกตการณ์ติดตามการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- แบบคำขอขึ้นทะเบียนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตอนที่ 1 นโยบาย หลักการ และวัตถุประสงค์

นโยบายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ปัญหาความยากจนของประชาชน ทำให้รัฐบาลต้องหาวิธีแก้ไข ซึ่งทำให้รัฐบาลจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 นายกรัฐมนตรี พ.ศ.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ได้แถลงต่อรัฐสภา โดยมีใจความสำคัญ คือ การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นโครงการหลักและเร่งด่วน เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นรูปธรรมได้ผลอย่างชัดเจนและรวดเร็ว ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งจะมีหลักการต่าง ๆ ดังนี้

1. เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น
2. ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง
3. เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน
4. เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชนและประชาสังคม
5. กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและพัฒนาประชาธิปไตย

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1. เป็นแหล่งเงินทุนในการลงทุน สร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้แก่ประชาชน
2. เพื่อช่วยให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการกองทุนด้วยตนเอง
3. เพื่อกระจายอำนาจและเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางด้านและเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
4. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการเรียนรู้ การสร้าง และพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตอนที่ 2 ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีดังนี้
 1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544
 2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544
 3. ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544
 4. ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

หมวด 1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

- ข้อ 6 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” โดยมีชื่อย่อว่า กทบ.
- ข้อ 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้
- ข้อ 8 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ
- ตาย
 - ลาออก
 - เป็นบุคคลล้มละลาย
 - คณะรัฐมนตรีมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง
 - เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- ข้อ 9 การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด
- ข้อ 10 คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้
- 1) กำหนดนโยบาย การจัดตั้งและแนวทางการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
 - 2) กำหนดแผนการจัดหาเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และแผนการจัดสรรให้แก่กองทุน
 - 3) จัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เสนอต่อนายกรัฐมนตรี
 - 4) กำหนดแผนงาน และออกระเบียบ
 - 5) ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินของกองทุน
 - 6) ออกระเบียบกับคณะกรรมการกองทุนเพื่อหมู่บ้านและการบริหารกองทุน
 - 7) ออกระเบียบคำสั่ง และประกาศอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบ
 - 8) รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง
- ข้อ 11 การประชุมของคณะอนุกรรมการ ต้องมีคณะอนุกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะอนุกรรมการทั้งหมด

ข้อ 12 ให้คณะกรรมการ ที่ปรึกษาและคณะอนุกรรมที่ได้รับการแต่งตั้ง ได้เบี่ยง ประชุม ค่าตอบแทนตามอัตราที่กำหนด

หมวด 2 สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ 13 ให้มีสำนักคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ในสำนัก เลขานุการนายกรัฐมนตรื

ข้อ 14 สำนักงานมีอำนาจ หน้าที่ ดังต่อไปนี้ ..

- 1) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ
- 2) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการและ คณะอนุกรรมการ
- 3) ศึกษาวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ
- 4) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงการจัดตั้งนโยบาย และแนวทางการบริหารกองทุน
- 5) ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ
- 6) สนับสนุนให้มีการประชุมและฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
- 7) พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ในกำรพิจารณาแผนการบริหารและจัดการกองทุน
- 8) ให้การสนับสนุน ปรึกษาหารือ และข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการ เกี่ยวกับนโยบาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ การดำเนินงานกองทุน
- 9) ดำเนินการหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่น ๆ ดำเนินการในส่วนการบริหารงาน
- 10) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงาน เสนอต่อคณะกรรมการ
- 11) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

- ระเบียบของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ระเบียบของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหนองไทร

1. ที่ตั้งกองทุน

บ้านหนองไทร ตำบลหนองน้ำใส อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

2. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน

- เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้กับสมาชิก
- เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก

- เพื่อบริหารเงินกู้ให้แก่สมาชิก
- เพื่อพัฒนาจิตใจสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม
- เพื่อพัฒนาสมาชิกให้เป็นคนดี มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น

3. คุณสมบัติของสมาชิก

ก่อนจัดตั้งกองทุน

- เป็นผู้ที่พักอาศัยอยู่ในหมู่บ้านเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน
- เป็นผู้ที่มีนิสัยดีงาม
- เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบกองทุน
- เป็นผู้ที่คณะกรรมการ ได้มีมติเห็นชอบให้เข้าเป็นสมาชิก
- เป็นผู้มีความอดทนเสียสละ
- อายุ 20 ปี เป็นต้นไป
- ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- มีเงินออมกับกองทุนรายละ 20 บาท/เดือน
- ประพฤติตนดี ไม่เสพหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- มีเงินทุนอย่างน้อย 1 ทุน หรือ 100 บาท

4. การสมัครที่เป็นสมาชิก

เป็นสมาชิก

- ยื่นคำขอเป็นสมาชิกกองทุนได้ที่คณะกรรมการกองทุน
- เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามแบบคุณสมบัติของสมาชิก
- คณะกรรมการมีมติเห็นชอบ 3 ใน 4 เสียงของคณะกรรมการในการรับเข้า

5. การพ้นสภาพสมาชิก

- ตาย
- ลาออกและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ
- จงใจฝ่าฝืนระเบียบกองทุน
- ผู้กู้ยืมไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์ตามสัญญา
- วิกฤตจริต

ตอนที่ 3 หลักเกณฑ์และแนวทางในการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การคัดเลือกคณะกรรมการเป็นสิ่งที่สำคัญในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ดังนั้นแบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จึงเป็นสิ่งสำคัญในการประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่าง ๆ ซึ่งมีกระบวนการการเลือกคณะกรรมการกองทุนตามข้อ 41 ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พ.ศ.2544 มีดังนี้

1. จำนวนครัวเรือนที่มาประชุม จะต้องมีครัวเรือนสามในสี่ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด
2. การเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เป็นไปตามมติที่ประชุม
3. วันที่เลือกคณะกรรมการกองทุน

คุณสมบัติของกรรมการกองทุน ตามข้อ 17 ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 มีดังนี้

1. เป็นผู้มิชื้ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี
2. เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ โดยมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์
3. ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบเสียสละไม่เกี่ยวกับสิ่งเสพติด
4. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเหมือนไร้ความสามารถ
5. ไม่เคยได้รับโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท
6. ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดแต่รอการกำหนดโทษ หรือรอโอกาสโทษในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความรับผิดชอบเกี่ยวกับทรัพย์สิน ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สิน บุрук
7. ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์การอิสระ
8. ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
9. ไม่เป็นผู้ที่พ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนตามข้อ 20

แบบคำขอขึ้นทะเบียน และประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

แบบคำขอขึ้นทะเบียน และประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จัดทำขึ้นเพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ได้ประเมินความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านต่าง ๆ รวมทั้งให้ข้อมูลที่ละเอียดตามความเป็นจริง สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติไปในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนให้มีความเจริญก้าวหน้า ซึ่งความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านต่าง ๆ มีดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง
2. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง
3. การเตรียมความพร้อมของหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง
4. ทุนดำเนินการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง
5. แนวคิดในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เมื่อได้รับการสนับสนุนเป็นวงเงินไม่เกิน 1,000,000 บาท จากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การพิจารณาเงินกู้สำหรับสมาชิกผู้กู้ นั้น คณะกรรมการมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาตามหมวด 7 ว่าด้วยการกู้ยืมดังต่อไปนี้

1. สมาชิกที่ประสงค์จะขอเงินจากกองทุนต้องจัดทำคำขอกู้โดยวัตถุประสงค์ในการกู้เงินอย่างชัดเจน โดยยื่นคำขอกู้ดังกล่าวต่อคณะกรรมการกองทุนให้คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด
2. คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจในการอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งไม่เกินจำนวนสองหมื่นบาท ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติเห็นสมควรอนุมัติเงินกู้อย่างใดเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิกเพื่อสมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป

การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อให้ชุมชนได้มีเงินทุนสามารถนำมาลงทุนในการประกอบอาชีพที่ตนเองถนัดและเป็นการกระจายอำนาจท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต รัฐบาลจึงเห็นสมควรให้เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยให้ทุนแก่บัณฑิตซึ่งกำหนดให้นักศึกษานั้นปฏิบัติงานและศึกษางานตามกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อสร้างรายได้ให้แก่บัณฑิตที่ว่างงาน
2. เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง รวมทั้งข้อมูลของหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน
4. เพื่อศึกษาภาพและยกระดับการศึกษาให้กับบัณฑิต เพื่อเพิ่มทักษะการบริหารจัดการ

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นโครงการที่ช่วยบัณฑิตที่จบการศึกษาออกมาได้มีงานทำและยังได้ช่วยพัฒนาท้องถิ่นของตนให้เจริญก้าวหน้า เพราะปัจจุบันบัณฑิตจบออกไปจะเข้าไปทำงานในถิ่นที่มีความเจริญหรือเขตนิคมอุตสาหกรรมหมด จึงทำให้ท้องถิ่นนั้นปราศจากผู้ที่พัฒนาท้องถิ่นของตัวเอง ดังนั้นจึงเป็นผลดีที่ได้มีบัณฑิตเข้ามาช่วยในการบริหารเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อได้ชี้แจงให้ชาวบ้านที่ยังไม่รู้ได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น

ตอนที่ 4 หลักการประเมินโครงการรูปแบบการประเมินแบบชีพฟ์โมเดล

การประเมินแบบชีพฟ์โมเดล เป็นกระบวนการของการระบุหรือกำหนดข้อมูลที่ต้องการ รวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลให้เกิดสารสนเทศที่มีประโยชน์เพื่อนำเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจ

สต๊ฟเฟิลบีม จะกำหนดประเด็นออกเป็น 4 ประเด็น ตามความหมายของชื่อรูปแบบการประเมิน โดยมาจากอักษรตัวแรกของประเด็น

1. (Context Evaluation : C) การประเมินสภาวะแวดล้อม เป็นการประเมินก่อนดำเนินโครงการ
2. (Input Evaluation : I) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาความเหมาะสมพอเพียงของทรัพยากร อาทิ จำนวนคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีและแผนของการดำเนินการ
3. (Process Evaluation : P) การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินการ ที่ใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณา แก้ไข ปรับปรุงให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. (Product Evaluation : P) การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ของโครงการรวมทั้งพิจารณาในประเด็นของการยุบยกเลิก หรือปรับเปลี่ยนโครงการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการประเมินโครงการ

การประเมินกองทุนหมู่บ้าน

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน เป็นการศึกษารายกรณีเฉพาะหมู่บ้านหนองไทร มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบข้อมูลต่าง ๆ ของกองทุนและหมู่บ้าน โดยแบ่งเป็นหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. วิธีการประเมินโครงการ
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ
4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการประเมินโครงการหรือรูปแบบการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการในครั้งนี้ใช้วิธีการประเมินหรือรูปแบบประเมินแบบซิฟฟ์โมเดล ตามกรอบความคิดทฤษฎีที่ได้เสนอไว้ในบทที่ 1 ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินโดยใช้หลักเหตุผลทั่ว ๆ ไป ซึ่งอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจ มีองค์ประกอบในการประเมินครั้งนี้คือ

1.1 การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินสภาพทั่วไปของหมู่บ้านและรายบุคคล (ผู้รู้) ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนและกำหนดวัตถุประสงค์

1.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยนำเข้าของกระบวนการกองทุนหมู่บ้าน อาทิ จำนวนคน ทรัพยากร หรือทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล (ผู้รู้)

1.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการของกองทุนหมู่บ้าน เพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ ที่จะใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง กระบวนการบริหารจัดการกองทุนทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล (ผู้รู้)

1.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ของโครงการกองทุนหมู่บ้าน ทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล (ผู้รู้)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับการประเมินโครงการครั้งนี้ ได้แก่ ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านหนองไทร ทั้งผู้ที่เป็นสมาชิกของกองทุนและผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุน ข้าราชการ รวมถึงเจ้าหน้าที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ดังจะจำแนกได้ดังนี้

2.1 คณะกรรมการของกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน	15	คน
2.2 สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน	78	คน
2.2.1 สมาชิกที่ได้รับอนุมัติให้กู้	จำนวน	71	คน
2.2.2 สมาชิกทั่วไป	จำนวน	7	คน
2.3 ชาวบ้านที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน	189	คน
2.4 ผู้นำชุมชน ผู้อาวุโส ผู้นำกลุ่มอาชีพ	จำนวน	32	คน
2.5 ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	จำนวน	3	คน

3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ

3.1 บริบทระดับประเทศ เช่น สภาพของดิน, ป่าไม้, สภาพศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และปัจจัยอื่น ๆ เช่น สัตว์เลี้ยง, ยานพาหนะ, วิทยุโทรทัศน์, ตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นต้น

ตัวชี้วัดบริบทระดับประเทศ (รอบนอก) มีตัวแปรดังต่อไปนี้

1. ความยากจนของประเทศ
2. นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อย (SMEs)
3. ภาวะขาดดุลการค้าของประเทศ
4. สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน
5. ความเดือดร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน
6. ความไม่เข้มแข็งของชุมชน

3.2 การประเมินบริบท มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินบริบท

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับหมู่บ้าน			
C1- ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน	1. ที่มาของชื่อบ้าน	1. ผู้นำชุมชน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ
	2. คนกลุ่มแรกที่เข้ามาตั้งหมู่บ้าน อพยพมาจากที่ไหน และ	2. ผู้อาวุโสในหมู่บ้าน 3. ผู้นำกลุ่มอาชีพ	2. บร.1 2. ศึกษาจากเอกสาร

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	<p>เหตุใด จึงอพยพมา</p> <p>3. สภาพภูมิศาสตร์ของหมู่บ้านตั้งแต่ดั้งเดิม</p> <p>4. อาชีพเดิม (อาชีพหลัก/รอง) คืออาชีพอะไร</p> <p>5. อาชีพเดิมที่เลิกทำแล้วคืออะไร เพราะอะไรจึงเลิกทำ</p> <p>6. อาชีพใหม่ที่เพิ่มขึ้น</p> <p>7. การเปลี่ยนแปลงด้านสาธารณูปโภคที่มีประมาณ พ.ศ.ใด (ถนน, ไฟฟ้า, ประปา)</p>	<p>4. ข้อมูลที่มีการบันทึกไว้แล้ว จปฐ. กชช 2 ค</p>	
C2- สภาพภูมิศาสตร์ของหมู่บ้าน	<p>1. ลักษณะที่ตั้งหมู่บ้าน</p> <p>2. อาณาเขตติดต่อกับหมู่บ้านอื่น</p> <p>3. แผนที่หมู่บ้าน</p>	<p>1. ข้อมูลจากเอกสาร</p> <p>2. หมู่บ้าน</p> <p>3. ผู้นำชุมชน</p>	<p>1. ศึกษาจากเอกสาร</p> <p>2. สังเกต</p> <p>3. สัมภาษณ์</p>
C3- สภาพเศรษฐกิจและสังคมของหมู่บ้าน	<p>1. อาชีพหลักและอาชีพรองของชาวบ้าน</p> <p>2. จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร</p> <p>3. จำนวนที่ดินทำกินโดยเฉลี่ย</p> <p>4. จำนวนและประเภทร้านค้าในหมู่บ้าน</p>	<p>1. ผู้นำชุมชน</p> <p>2. สถานีอนามัยตำบล</p> <p>3. โรงเรียน</p> <p>4. เกษตรตำบล</p> <p>5. หมู่บ้าน</p>	<p>1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.1</p> <p>2. สังเกต</p>

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	5. จำนวนโรงสีในหมู่บ้าน 6. โรงงานอุตสาหกรรมในหมู่บ้าน 7. โรงเรียนในหมู่บ้าน (จำนวนครู/นักเรียน) 8. โรคที่เจ็บป่วย 9. สถานที่รักษาเมื่อเจ็บป่วย		
C4- ผู้นำชุมชน การรวมกลุ่ม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	1. ประเภทผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ 2. กลุ่มต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหมู่บ้าน (จำนวนสมาชิก,ทุนของกลุ่ม,กิจกรรมกลุ่ม, ปีก่อตั้ง) 3. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่าง ๆ (ชื่อ,อายุ, ความเชี่ยวชาญ)	1. ผู้นำชุมชน	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.1 2. สังเกต
C5- วัฒนธรรม ประเพณี	1. จำนวนวัด/โบสถ์/มัสยิด 2. จำนวนพระ/เณร/บาทหลวง 3. ภาษาพื้นบ้าน 4. ประเพณีที่สำคัญ 5. ความเชื่อด้านต่างๆ (ศาลปู่ตาฯ)	1. ผู้นำชุมชน 2. ผู้อาวุโส 3. ชาวบ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.1 2. ศึกษาจากเอกสาร 3. สังเกต

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
C6- โครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากร	<ol style="list-style-type: none"> จำนวนและสภาพของโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน, ไฟฟ้า, ประปา, โทรศัพท์, หอกระจายข่าว, ศาลาประชาคม, ไปรษณีย์ ฯลฯ จำนวนและสภาพทรัพยากร เช่น ป่าไม้ แหล่งน้ำแร่ ฯลฯ ที่เป็นสาธารณประโยชน์ 	<ol style="list-style-type: none"> ผู้นำชุมชน หมู่บ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์ตามแบบ บร.1 สังเกต
C7- โครงการพัฒนาที่ผ่านมา	<ol style="list-style-type: none"> โครงการของภาครัฐ โครงการของภาคเอกชน โครงการที่ชาวบ้านทำขึ้นเอง (ชื่อโครงการ/กิจกรรมของโครงการ) (ย้อนหลัง 5 ปี) 	<ol style="list-style-type: none"> ผู้นำชุมชน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลที่บันทึกไว้ 	<ol style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์ตามแบบ บร.1. ศึกษาจากเอกสาร สังเกต
C8- ความเข้มแข็งของชุมชน	<ol style="list-style-type: none"> ความสามัคคี ความซื่อสัตย์ การช่วยเหลือกัน การยกย่องคนทำความดี โอกาสในการหาความรู้เพิ่มเติม 	<ol style="list-style-type: none"> ชาวบ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์ตามแบบ บร.2 ครั้งที่ 1 (มาจากข้อมูลดิบ สัมภาษณ์ 30 คราวเรือน

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	6. อาชีพที่เลี้ยง ครอบครัว		
	7. ครอบครัวอบอุ่น รักใคร่ปรองดอง		
	8. การรวมกลุ่ม		
	9. การประชุม/เสวนา สม่ำเสมอ		
	10. การช่วยเหลือ ผู้ด้อยโอกาส		
	11. มีผู้นำที่มีคุณธรรม ยุติธรรม		
	12. การจัดทำแผนงาน แก้ปัญหาชุมชน		
ระดับรายบุคคล			
C9- อาชีพเดิม	1. อาชีพหลัก/รอง 2. ผลการประกอบ อาชีพเดิม (เพียงพอ ต่อการเลี้ยงครอบครัว หรือไม่) 3. ปัญหาอุปสรรคใน การประกอบอาชีพ	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติ เงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.11 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
C10- สมาชิกใน ครอบครัว	1. สมาชิกในครอบครัวและรายละเอียด เช่น จำนวน,อายุ, สถานภาพสมรส, ระดับการศึกษา, ความสัมพันธ์กับ หัวหน้าครอบครัว, การมีงานทำ	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติ เงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.11 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
C11- สภาพการอยู่อาศัย	1. มีบ้านเป็นของตนเองหรือไม่ ถ้าไม่มีพักอาศัยอย่างไร	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ 2. สังเกต
C12- รายได้ของครอบครัว	1. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน 2. ความเพียงพอของรายได้ต่อรายจ่าย	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.11 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
C13- หนี้สินของครอบครัวก่อนกู้เงินกองทุน	1. จำนวนหนี้สินที่มีอยู่ก่อนกู้เงินกองทุน 2. สาเหตุของการมีหนี้สิน 3. แหล่งเงินกู้	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.11 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม

3.3 การประเมินปัจจัย มีรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินปัจจัย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับหมู่บ้าน			
I1- นโยบาย ระเบียบ แนวทางปฏิบัติ	1. รายละเอียดของระเบียบสำนักนายกฯ 2. รายละเอียดของระเบียบกองทุนฯ	1. ระเบียบสำนักนายกฯ 2. ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	1. ศึกษาจากเอกสาร
I2- การประชาสัมพันธ์ (เอาหมู่บ้านเป็นที่ตั้งว่าข่าวสารมาแบบไหน โดยใช้สื่อแบบใด)	1. ช่วงเวลาที่มีการประชาสัมพันธ์ 2. ประเภทสื่อในการประชาสัมพันธ์	1. ผู้นำชุมชน 2. ชาวบ้าน 3. ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	1. สัมภาษณ์ 2. สังเกต 3. ศึกษาจากเอกสาร

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	3. ความทั่วถึงในการ ประชาสัมพันธ	4. ที่ทำการกองทุน หมู่บ้าน	
	4. เนื้อหาในการ ประชาสัมพันธ	5. เอกสาร ประชาสัมพันธ	
I3- คณะอนุกรรมการ ระดับอำเภอที่ เกี่ยวข้อง	1. จำนวน คณะอนุกรรมการ	1. พัฒนาชุมชน 2. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร
	2. องค์ประกอบ คณะอนุกรรมการ		
	3. สัดส่วนกรรมการ ภาคประชาชน		
	4. การปฏิบัติหน้าที่ ของคณะอนุกรรม การระดับอำเภอ		
I4- คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	1. จำนวน	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตาม แบบ บร.4
	2. คุณสมบัติ		
	3. วิธีการได้มา	2. ระเบียบกองทุน หมู่บ้าน	2. ศึกษาจากเอกสาร
	4. การพ้นจาก ตำแหน่ง		
	5. ระยะเวลาในการ ดำรงตำแหน่ง		
I5- การเตรียมความ พร้อม การสร้าง ความเข้าใจแก่ คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน และชาวบ้าน	1. วิธีการในการ เตรียมความพร้อม	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ชาวบ้าน ตามแบบ บร.3, บร 9 (จากข้อมูล ดิบ 30 ครั้วเรือน)
	2. เนื้อหาในการ เตรียมความพร้อม	2. ส่วนราชการ 3. ชาวบ้าน	
	3. จำนวนครั้งในการ เตรียมความพร้อม	4. ผู้นำชุมชน	2. สัมภาษณ์ คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน
	4. หน่วยงาน/องค์กร ที่ทำหน้าที่ในการ เตรียมความพร้อม		

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
I6- เงินกองทุน 1 ล้าน บาท	1. วันที่ได้รับอนุมัติ 2. การเก็บรักษาเงิน	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์
I7- เงินทุนสะสมอื่น ๆ	1. ประเภท/จำนวน/ ที่มาและการเก็บ รักษาเงินทุนสะสม อื่น ๆ	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร
I8- บัณฑิตกองทุน	1. ประวัติส่วนตัว ชื่อ, วุฒิการศึกษา,อายุ, เพศ,ภูมิลำเนา, สถานภาพสมรส, ความสามารถ พิเศษ (ถ้ามี) 2. บทบาทหน้าที่	1. บัณฑิตกองทุน หมู่บ้าน 2. คู่มือนักศึกษา	1. ศึกษาตัวเอง 2. ศึกษาจากเอกสาร
ระดับรายบุคคล			
I9- จำนวนเงินกู้ที่ได้ รับอนุมัติ	1. จำนวนเงินกู้ที่ได้ รับอนุมัติ	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับ อนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตาม แบบ บร.11
I10- จำนวนเงินลงทุน นอกเหนือจาก เงินกู้	1. จำนวนเงินลงทุน นอกเหนือจากเงินกู้ 2. ที่มาของเงินทุน	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับ อนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตาม แบบ บร.11 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
I11- วัตถุประสงค์การกู้ เงินตามโครงการ	1. วัตถุประสงค์การกู้ เงินตามโครงการ	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับ อนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตาม แบบ บร.11
I12- สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์และ วัตถุดิบในการ ประกอบอาชีพ	1. สถานที่ในการ ประกอบอาชีพ 2. วัสดุอุปกรณ์ใน การประกอบอาชีพ 3. วัตถุดิบในการ ประกอบอาชีพ	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับ อนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
I13- ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ	1. ความรู้และทักษะที่มีอยู่	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.11 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
I14- จำนวนแรงงาน	1. จำนวนแรงงานที่ใช้ในการประกอบอาชีพ	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.11 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม

3.4 การประเมินกระบวนการ

ตารางที่ 3 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับหมู่บ้าน			
PC1- การจัดทำระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	1. กระบวนการในการจัดทำระเบียบกองทุนหมู่บ้าน 2. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำ 3. ปัญหาอุปสรรคในการจัดทำ	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน 3. ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติมจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชาวบ้าน
PC2- การจัดทำเอกสารขอขึ้นทะเบียน	1. กระบวนการในการจัดทำเอกสารขอขึ้นทะเบียน 2. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำ 3. ปัญหาอุปสรรคในการจัดทำ	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์
PC3- ระบบบัญชีกองทุน	1. จำนวนบัญชีที่จัดทำ (จำนวนเล่ม) 2. ชื่อบัญชี เช่น บัญชีลูกหนี้, บัญชีเงินสัจจะ	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. บัญชีกองทุน	1. สัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	3. ความเป็นปัจจุบัน		
	4. ผู้จัดทำ		
	5. ปัญหาอุปสรรคในการจัดทำ		
PC4- กิจกรรมเกี่ยวกับสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน			
PC4.1- การรับสมัคร	1. ช่วงเวลาในการรับสมัครและเหตุผล 2. ค่าธรรมเนียมการสมัครและเหตุผล 3. ขั้นตอนการรับสมัครและเหตุผล 4. คุณสมบัติผู้สมัครและเหตุผล 5. ปัญหาอุปสรรค	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4 2. สัมภาษณ์จากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 3. ศึกษาจากเอกสาร
PC4.2- การหมดสมาชิกภาพ	1. การหมดสมาชิกภาพและเหตุผล	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติมจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 3. ศึกษาจากเอกสาร
PC4.3- ประเภทสมาชิก	1. การกำหนดประเภทสมาชิกและเหตุผล		
PC4.4- การทำทะเบียนสมาชิก	1. ความเป็นปัจจุบันในการจัดทำ 2. ปัญหาอุปสรรค	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. เอกสารด้านทะเบียนสมาชิก	1. สัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PC5- กิจกรรมเกี่ยวกับ การกู้เงิน กองทุนหมู่บ้าน			
PC5.1- ขั้นตอนการ ขอกู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขั้นตอนในการขอกู้ 2. เอกสารประกอบ การขอกู้ 3. ปัญหาอุปสรรค 	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุน หมู่บ้าน 3. ระเบียบกองทุน หมู่บ้าน 4. เอกสาร โครงการ การขอกู้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร
PC5.2- การคัดเลือกผู้กู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลักเกณฑ์ในการ คัดเลือกและ เหตุผล 2. วิธีการคัดเลือกและ เหตุผล 3. ปัญหาอุปสรรค 	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการ กองทุน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ตาม แบบ บร.4 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
PC5.3- การโอนเงินให้ ผู้กู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขั้นตอนในการ โอนเงิน 2. ปัญหาอุปสรรค 	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุน หมู่ บ้านที่ได้รับเงินกู้ 3. หลักฐานการ โอนเงิน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร
PC5.4- การรับชำระ หนี้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขั้นตอนในการรับ ชำระหนี้ 2. ปัญหาอุปสรรค 	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุน หมู่ บ้านที่ส่งเงินคืน 3. เอกสารในการส่ง เงินคืน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PC6- การส่งเสริมการใช้เงินกู้			
PC6.1- การแนะนำวิธีทำธุรกิจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้แนะนำ 2. ประเด็นในการแนะนำ 3. วิธีการแนะนำ 4. จำนวนครั้งในการแนะนำ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับเงินกู้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์
PC6.2- การช่วยเหลือตลาด	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ที่ช่วยเหลือตลาด 2. วิธีการในการส่งเสริมการตลาด 3. ปัญหาอุปสรรค 	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับเงินกู้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์
PC7- การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินกู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ที่ทำการตรวจสอบ 2. วิธีการตรวจสอบ 3. จำนวนครั้งในการตรวจสอบ 4. ปัญหาอุปสรรค 	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับเงินกู้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์
PC8- การจัดทำรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเภทรายงานที่จัดทำ 2. ประเภทผลงานที่มีการเผยแพร่ 3. วิธีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน 4. ปัญหาอุปสรรค 	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกและชาวบ้าน 3. เอกสารการจัดทำรายงาน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ 2. สังเกต 3. ศึกษาจากเอกสาร
PC9- การจัดสรรผลประโยชน์	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัดส่วนในการจัดสรรและเหตุผล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PC10- การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้โดยบัณฑิตกองทุน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเภทเครือข่าย 2. กลุ่มคนที่เข้ามาร่วมเครือข่าย 3. วิธีการสร้างเครือข่าย 4. ความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมเครือข่าย 5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการสร้างเครือข่าย 6. ปัญหาอุปสรรค 	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. บัณฑิตกองทุนหมู่บ้าน 3. สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ 2. สังเกตแบบมีส่วนร่วม
ระดับรายบุคคล			
PC11- การใช้จ่ายเงินกู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายละเอียดของการใช้จ่าย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ 2. บัญชีการใช้จ่ายเงิน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.11 2. ศึกษาจากเอกสาร 3. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
PC12- การหาความรู้เพิ่มเติม	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิธีการหาความรู้เพิ่มเติม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สังเกตจากการเสวนาตามแบบ บร.6
PC13- การหาตลาด	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิธีการหาตลาด 2. ผู้ที่ช่วยเหลือแนะนำในการหาตลาด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์
PC14- การทำบัญชีใช้จ่ายเงิน	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดทำบัญชี (มี/ไม่มี) 2. ผู้ที่ช่วยเหลือแนะนำการจัดทำบัญชี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ 2. บัญชีการใช้จ่ายเงิน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร

3.5 การประเมินผลผลิต มีรายละเอียดตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินผลผลิต

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับหมู่บ้าน			
PD1- จำนวนสมาชิก กองทุน	<ol style="list-style-type: none"> จำนวนสมาชิกเดิม (ณ วันเริ่มตั้งกองทุน) จำนวนสมาชิกที่มีการเพิ่มขึ้น/ลดลง (31 ก.ค.45) เหตุที่สมาชิกเพิ่มขึ้น/ลดลง 	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ทะเบียนสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4 สัมภาษณ์เพิ่มเติม ศึกษาจากเอกสาร
PD2- จำนวนผู้ได้ เงินกู้	<ol style="list-style-type: none"> จำนวนครั้งที่มีการอนุมัติให้กู้ จำนวนผู้ยื่นกู้และ ผู้ได้รับอนุมัติให้กู้แต่ละครั้ง จำนวนผู้ได้รับอนุมัติให้กู้ต่อจำนวนสมาชิกกองทุนหมู่บ้านทั้งหมด (31 ก.ค.45) จำนวนผู้ได้รับอนุมัติให้กู้ จำแนกตาม บร.4 ข้อ 5 	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บัญชีคุมลูกหนี้ 	<ol style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4 ศึกษาจากเอกสาร
PD3- ยอดเงินที่ให้กู้	<ol style="list-style-type: none"> ยอดเงินที่มีผู้มาขอ กู้และยอดเงิน ที่ได้รับอนุมัติแต่ละครั้ง 	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บัญชีคุมลูกหนี้ 	<ol style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4 ศึกษาจากเอกสาร

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	<ol style="list-style-type: none"> ยอดเงินที่ได้อนุมัติให้กู้ทั้งหมด (31 ก.ค.45) ยอดเงินกู้ที่ได้รับอนุมัติจำแนกตาม บร.4 ข้อ 5 นับถึง 31 ก.ค.45 		
PD4- จำนวนผู้ชำระค้ำตามกำหนด	<ol style="list-style-type: none"> จำนวนผู้กู้ที่ชำระค้ำตามกำหนด (31 ก.ค.45) จำนวนผู้กู้ที่ไม่ชำระค้ำตามกำหนด (31 ก.ค.45) และเหตุผล การแก้ไขปัญหาเมื่อผู้กู้ไม่ชำระค้ำตามกำหนด 	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บัญชีคุมลูกหนี้ 	<ol style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4 สัมภาษณ์เพิ่มเติม ศึกษาจากเอกสาร
PD5- ยอดเงินที่มีการชำระค้ำ	<ol style="list-style-type: none"> ยอดเงินกู้ที่มาชำระค้ำนับถึง 31 ก.ค.45 จำแนกเป็น เงินต้น, ดอกเบี้ย, ค่าปรับ 	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บัญชีคุมลูกหนี้ 	<ol style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4 ศึกษาจากเอกสาร
PD6- กองทุนสะสม	<ol style="list-style-type: none"> ยอดเงินกองทุนสะสมแยกประเภทตาม 17 การใช้ประโยชน์จากกองทุนสะสม 	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บัญชีเงินฝากกองทุนสะสม 	<ol style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์ ศึกษาจากเอกสาร

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PD7- การใช้เงินตามวัตถุประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนผู้กู้ที่ใช้เงินตามวัตถุประสงค์โครงการ 2. จำนวนผู้กู้ที่ใช้เงินไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์โครงการ 3. เหตุผลที่ไม่ใช้เงินตามวัตถุประสงค์โครงการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ตรวจสอบตาม PC7 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ผู้ตรวจสอบ
PD8- ทักษะคติของชุมชนต่อกองทุน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะคติต่อกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเชิงบวก/ลบ 2. ทักษะคติต่อกองทุน 1 ล้านบาทในเชิงบวก/ลบ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกและชาวบ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.9 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
PD9- การเกิดเครือข่ายองค์กรการเรียนรู้ (หลังจากทำ PC10)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเภทเครือข่ายที่เกิดขึ้น 2. กิจกรรมของเครือข่ายที่เกิดขึ้น 3. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดองค์กรเครือข่าย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บัณฑิตกองทุน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายงานการปฏิบัติงานของบัณฑิตกองทุน (ตัวเอง)
PD10- การเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเอง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประสบการณ์/การเรียนรู้จากการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน 2. ประสบการณ์/การเรียนรู้จากการเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.10

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PD11- ความเข้มแข็ง ของชุมชนที่เกิด จากกองทุน หมู่บ้าน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความสามัคคี 2. ความซื่อสัตย์ 3. การช่วยเหลือกัน 4. การยกย่องคนทำ ความดี 5. โอกาสในการหา ความรู้เพิ่มเติม 6. จำนวนครอบครัวที่มี อาชีพเลี้ยงตัวได้ 7. ครอบครัวอบอุ่น รักใคร่ปรองดอง 8. การรวมกลุ่ม 9. การประชุม/เสวนา สม่ำเสมอ 10. การช่วยเหลือ ผู้ด้อยโอกาส 11. มีผู้นำที่มีคุณธรรม ยุติธรรม 12. การจัดทำแผนงาน แก้ปัญหาชุมชน 13. ตัวชี้วัดความเข้ม แข็งของชุมชนตาม ทัศนะของชาวบ้าน 	1. สมาชิกและ ชาวบ้าน	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ตาม แบบ บร.2 และ บร.7 (จากข้อมูล ดิบ 30 ครั้วเรือน) 2. สังเกต

ระดับรายบุคคล

PD12- ผลที่ได้ตาม
วัตถุประสงค์
ของการกู้

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PD12.1- ผล โดยตรง	1. ผลการใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ 2. สังเกต
PD12.2- ผล โดยอ้อม	1. ประสพการณ์ 2. การยอมรับจากชุมชน	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ 2. สังเกตตามแบบ บร.10

4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบ่งตามวิธีการสร้าง
 - 1.1 เครื่องมือวัดแบบมาตรฐาน
 - 1.2 เครื่องมือวัดแบบเฉพาะกิจ
2. แบ่งตามลักษณะการใช้งาน
 - 2.1 แบบวิทยาศาสตร์
 - 2.2 แบบสังคมศาสตร์

ซึ่งการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านนี้ ใช้เครื่องมือเป็นแบบสังคมศาสตร์ คือ จะมีวิธีการในการประเมินหลายรูปแบบ ดังนี้

- สังเกต (observation) / จดบันทึก
- การสัมภาษณ์ (จดบันทึก / เทปวัด)
- แบบสอบถาม / แบบสำรวจ (Check List, Inventory)

การสังเกตและบันทึก

การสังเกตและบันทึกเกี่ยวกับสภาพทั่วไปด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้าน ตลอดจนสังเกตและบันทึกขณะร่วมกิจกรรม ทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม

การสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ตัวแทนกลุ่ม ตลอดจนรายบุคคลในหมู่บ้าน โดยใช้แบบรายงานต่าง ๆ (บร.)

การจัดประชุมเวทีชาวบ้าน

การจัดประชุมเวทีชาวบ้าน คือ การเชิญคณะกรรมการ ชาวบ้าน ตัวแทนกลุ่ม มาร่วมประชุมเสวนา ตามหัวข้อต่าง ๆ โดยใช้แบบรายงาน และประชุมตามโครงการอื่น ๆ ที่มีส่วนร่วม

ศึกษารายกรณี

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบรายงานต่าง ๆ (ปร.) และแบบเก็บข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อใช้ในการสังเกตและการสัมภาษณ์ มีดังนี้

- 1) ปร.1 แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้าน
- 2) ปร.2 แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน
- 3) ปร.3 แบบรายงานความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่มีต่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 4) ปร.4 แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน
- 5) ปร.5 แบบรายงานผลการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 6) ปร.6 แบบรายงานผลการจัดเวทีกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 7) ปร.7 แบบรายงานการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชน
- 8) ปร.8 โครงการเศรษฐกิจชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
- 9) ปร.9 แบบบันทึกการสัมภาษณ์
- 10) ปร.10 แบบสรุปบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน
- 11) ปร.11 แบบศึกษาเจาะลึกรายกรณี
- 12) ปร.12 การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน
- 13) แบบสัมภาษณ์เพิ่มเติม

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการประเมินครั้งนี้เป็นแบบมีส่วนร่วม เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการประเมินผลของโครงการ และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาโครงการได้อย่างเหมาะสมซึ่งมีวิธีการดำเนินการดังนี้

- 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารชั้นต้น คือ การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร โครงการที่มีการบันทึกการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการประเมินโครงการ
- 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามหรือสัมภาษณ์ คือ การที่ผู้ประเมินลงพื้นที่ไปเก็บข้อมูลซึ่งเป็นสัมภาษณ์ และสอบถามทั้งใช้แบบสำรวจและไม่ใช้ รวมถึงการสังเกต ซึ่งจะเป็น

แบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม โดยจะเข้าร่วมในเวทีประชุมชาวบ้านตามโอกาสที่สมควรและร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาสรุปตามแบบหรือเครื่องมือ

3) การเก็บข้อมูลโดยกระบวนการกลุ่ม การเก็บข้อมูลโดยกระบวนการกลุ่มนี้ ผู้ประเมิน จะทำการประชุมร่วมกับกลุ่มเป้าหมายหรือคณะกรรมการกองทุน ซึ่งกลุ่มผู้ประเมินจะต้องเตรียมทั้ง สถานที่ และกำหนดวันเวลา รวมถึงการนำเสนอข้อมูลร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย (คณะกรรมการกองทุน) หรือสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมในระดับต่าง ๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับข้อมูลที่ต้องการ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐาน (บริบท) วัตถุประสงค์ กิจกรรมของกลุ่ม ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานและแนวทางแก้ปัญหา รวมทั้งมีการซักถาม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และให้ผู้เข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น

จากนั้นกลุ่มผู้ประเมินนำข้อมูลที่ได้จากการประชุมนำข้อมูลเหล่านั้นเก็บรวบรวมและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะกล่าวในหัวข้อต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของโครงการ คือ การนำข้อมูลเป็นตัวบ่งคุณภาพและปริมาณที่ได้จากตัวชี้วัดที่ได้มารวบรวม โดยใช้เครื่องมือแยกแยะ เพื่อค้นหาคุณลักษณะต่าง ๆ ของข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ ได้แก่ การคำนวณค่าร้อยละ

6.2 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เป็นลักษณะข้อความบรรยายเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

บทที่ 4

ผลการติดตามการประเมิน

ผลการติดตามการประเมินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ประกอบด้วย การรายงานข้อมูลที่ได้ตามรูปแบบ ซิฟพีโมเดล ซึ่งแบ่งการรายงานไว้ 5 ตอน ดังนี้

1. ผลการประเมินบริบทชุมชน
2. ผลการประเมิน โครงการ โดยภาพรวม
3. ผลการประเมินเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้
4. ผลอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
5. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์ 4 ประการ คือ
 - 5.1 เพื่อทราบว่ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติบรรลุเป้าหมาย 5 ข้อเพียงใด
 - 5.2 เพื่อทราบว่ายังมีปัจจัยด้านบวกและด้านลบอะไรบ้างที่สนับสนุน หรือขัดขวางการบรรลุเป้าหมายของกองทุน
 - 5.3 เพื่อทราบตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน

1. ผลการประเมินบริบทชุมชน

1.1 บริบทระดับประเทศ

1.1.1 ความยากจนของประเทศ

ปัจจุบันนี้เศรษฐกิจของประเทศไทยตกต่ำและวิกฤตเป็นอย่างมาก ทำให้รัฐบาลต้องกู้หนี้ยืมสินจากต่างประเทศเพื่อสู้วิกฤตเศรษฐกิจของไทย แต่ก็เป็นภาระที่ปลายเหตุ สำหรับประชากรในกลุ่มต่าง ๆ ในภาคเกษตรกรรมนั้น ค่อนข้างจะเป็นกลุ่มที่ยากจนและน่าเป็นห่วงอย่างมาก เพราะผลผลิตทางการเกษตรที่ได้มานั้นมีราคาตกต่ำทำให้เกษตรกรต้องกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินต่าง ๆ เป็นเหตุให้ประเทศต้องตกอยู่ในความยากจน

1.1.2 นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

รัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว ด้วยการสร้างฐานประกอบการ อาชีพอิสระใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น ขณะเดียวกันก็จะช่วยเหลือพัฒนาผู้ประกอบการ (SMEs) เดิมที่มีศักยภาพให้อยู่รอด

1.1.3 ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ

ในปี 2545 ดร.สถิต สมพงษ์พันธ์ คาดว่าจะเกิดภาวะเกินดุลการค้า 800 ล้านดอลลาร์สำหรับสหรัฐ และภาวะเกินดุลสะพัด 5.7 พันล้านดอลลาร์สำหรับสหรัฐ ซึ่งถือได้ว่า เศรษฐกิจของประเทศเริ่มพัฒนาขึ้น จึงเกิดจากการขยายตัวของประเทศคู่ค้า และอัตราเงินเฟ้อทั้งปีเป็น 1.4% สูงขึ้นจากปีที่แล้วเพียงเล็กน้อย

1.1.4 สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน

สภาพแวดล้อมของประเทศไทยในปัจจุบัน ค่อนข้างเลวร้ายเพราะกรุงเทพมหานครติดอันดับ 2 ของโลกซึ่งมีมลพิษมากที่สุด และมีการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานลงแม่น้ำลำคลอง ซึ่งผลพวงจากเทคโนโลยีเหล่านี้ ทำให้สภาพแวดล้อมของประเทศแย่ลง กอปรกับการตัดไม้ทำลายป่าของผู้ที่เห็นแก่ตัวบางคน ทำให้เกิดภัยธรรมชาติมากมาย เช่น บางพื้นที่ฝนแล้ง บางพื้นที่น้ำท่วม

1.1.5 ความเดือดร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน

เมื่อเศรษฐกิจตกต่ำ สินค้ามีราคาแพงขึ้นประชาชนต้องการความอยู่รอดจึงต้องหาหนทางต่าง ๆ โดยการกู้เงินจากนายทุน และแหล่งเงินกู้จากสถาบันการเงินต่าง ๆ เพื่อนำมาประกอบอาชีพ เมื่อเศรษฐกิจไม่ดี ผู้คนก็ไม่มีกำลังในการบริโภคสินค้าทำให้เกิดการขาดทุนของธุรกิจขนาดเล็ก ทำให้ผู้ที่กู้เงินมาไม่มีเงินคืน ทำให้เกิดความเดือดร้อนจากการเป็นหนี้ของประชาชน

1.1.6 บรรยากาศของความอ่อนแอในท้องถิ่นชนบท บางคนเรียกว่า ความล่มสลายของท้องถิ่นชนบท

เมื่อสังคมไทยเปลี่ยนไป นั่นก็เป็นผลกระทบตั้งแต่สังคมในเมืองผู้คนต่างเห็นแก่ประโยชน์ของตนเองเป็นหลัก มีการแก่งแย่งชิงดีกัน สภาวะครอบครัวยากขยายมาเป็นครอบครัวเดี่ยว เมื่อเมืองใหญ่คือแหล่งทำมาหากิน ทำให้ผู้คนในชนบทหันเหเข้ามาหางานทำในเมืองกันมากขึ้น เป็นเหตุให้ท้องถิ่นไม่มีคนอยู่ทำให้สังคมในท้องถิ่นเกิดการล่มสลาย การเป็นอยู่ของท้องถิ่นเปลี่ยนไป คนหนุ่มสาวในวัยแรงงาน ออกไปหางานทำยังเมืองใหญ่ เหลือไว้แต่เด็กกับ คนชราที่อยู่เฝ้าบ้านเพียงลำพัง และจะเกิดการเปลี่ยนแปลงมากยิ่งขึ้น ถ้าสังคมไทยยังเป็นอยู่อย่างนี้

1.1.7 ค่านิยมในกระแสวัฒนธรรม และสินค้าจากต่างประเทศ

ในปัจจุบันนี้คนไทยเปลี่ยนแปลงการเป็นอยู่อย่างมาก โดยหันมานิยมวัฒนธรรมและสินค้าจากต่างประเทศ โดยเฉพาะวัฒนธรรมการกิน, การแต่งตัว, การดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งค่านิยมนี้ทำให้คนไทยต้องเสียดุลทางการค้าจากต่างประเทศเป็นอย่างมาก เพราะต้องนำเข้าสินค้าบางประเภท สิ่งเหล่านี้เป็นวัฒนธรรมที่ผิด ๆ ถ้าคนไทยมองย้อนกลับมา และใช้ชีวิตเหมือนเดิมที่ปู่ย่าเราได้ปฏิบัติกันมานาน ประเทศไทยก็คงไม่เป็นหนี้สินต่างประเทศมากมายขนาดนี้

1.2 บริบทระดับท้องถิ่น

1.2.1 ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน/ชุมชน

ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านหนองไทร หมู่ที่ 3 ตำบลหนองน้ำใส อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

หมู่บ้านหนองไทร เนื่องจากมีนายพรานล่าสัตว์ได้ผ่านมาและค้างคืนพักแรกที่แห่งนี้เป็นประจำ และเห็นว่ามีหนองน้ำขนาดใหญ่บ่อหนึ่ง ซึ่งมีน้ำเต็มบ่อทุกฤดูไม่เคยเหือดแห้ง ประกอบกับมีต้นไทรขึ้นบริเวณรอบ ๆ บ่อ จึงเรียกหมู่บ้านแห่งนี้ว่า “หนองไทร” เริ่มก่อตั้งในปี 2500 หรือประมาณ 44 ปีมาแล้ว คนกลุ่มแรกที่เข้ามาก่อตั้งหมู่บ้าน คือ นายจัน เข็มจันทิก, นายหมั่น ลอยฝน, นายตัน สิริรักษ์, พ่อใหญ่ นาย อินทะตะ

เหตุที่อพยพมาจากบ้านเดิม คนกลุ่มนี้ได้มาทำไร่บริเวณหมู่บ้านแห่งนี้ จึงชักชวนกันอพยพมาจากหมู่บ้านเดิม

1.2.2 สภาพภูมิศาสตร์ของหมู่บ้าน

มีสภาพเป็นป่าลวกเกือบทั้งหมู่บ้าน และมีหนองน้ำขนาดใหญ่หนึ่งแห่ง ปัจจุบันหนองน้ำเคยมีในอดีตยังคงมีอยู่ส่วนป่าลวกนั้นไม่มีอยู่แล้ว อาชีพครั้งแรกของหมู่บ้านนี้ได้แก่ อาชีพทำไร่, ข้าวโพด, ทำนา

ก. อาชีพเดิมที่เลิกทำแล้ว

- อาชีพปลูกถั่วลิสง เลิกเพราะ ค่าใช้จ่ายมากกว่าเงินลงทุนที่เสียไป

ข. อาชีพที่เพิ่มขึ้นใหม่

- อาชีพทำไร่มันสำปะหลัง เมื่อ พ.ศ.2520
- อาชีพทำไร่อ้อย เมื่อ พ.ศ.2540
- อาชีพเลี้ยงสัตว์ เมื่อ พ.ศ.2536
- อาชีพเกษตรผสมผสาน เมื่อ พ.ศ.2544
- อาชีพค้าขาย เมื่อ พ.ศ.2544

1.2.3 การเปลี่ยนแปลงด้านสาธารณูปโภค

1. ถนนเมื่อเริ่มก่อตั้งมีสภาพเป็นถนนทางเกวียน เป็นถนนลูกรังเมื่อ พ.ศ.2524 ยาว 1,000 เมตร ถนนในหมู่บ้านยาวทั้งหมด 5,000 เมตร

2. ไฟฟ้าเข้าสู่หมู่บ้านเมื่อ พ.ศ.2527 และประปาสร้างเมื่อ พ.ศ.2544 เป็นการช่วยอำนวยความสะดวกให้กับชาวบ้านที่ใช้ด้วย ช่วยประหยัดเวลาในการไปตักน้ำไกล ๆ

1.2.4 ลักษณะประชากร

หมู่บ้านหนองไทร มีครัวเรือน 88 ครอบครั้ว มีบ้าน 93 หลังคาเรือน มีประชากรทั้งหมด 267 คน ส่วนใหญ่เป็นชาย 139 คน คิดเป็นร้อยละ 32.95 ของประชากรทั้งหมด กลุ่มอาชีพของประชากรส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 18 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.19 ของประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามลักษณะของประชากร

ลักษณะของประชากร	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	139	51.68
- หญิง	128	47.94
รวม	267	100
2. อายุ		
1 วัน – 3 ปี เต็ม	6	2.24
3 ปี 1 วัน – 6 ปี เต็ม	20	7.49
6 ปี 1 วัน – 12 ปี เต็ม	24	8.98
12 ปี 1 วัน – 15 ปี เต็ม	18	6.74
15 ปี 1 วัน – 18 ปี เต็ม	27	10.11
18 ปี 1 วัน – 50 ปี เต็ม	118	44.19
50 ปี 1 วัน – 60 ปี เต็ม	29	10.86
60 ปี 1 วัน ขึ้นไป	25	9.36
ประชากรที่มีฐานะยากจน ไม่มีผู้อุปการะ	7	2.62
คนพิการ	1	0.37
รวม	267	100
3. การศึกษา		
สมาชิกศึกษานอกหมู่บ้าน	63	
ระดับประถมศึกษา	28	44.44
ระดับมัธยมศึกษา	29	46.03
นักศึกษาผู้ใหญ่	1	1.58
สูงกว่าระดับมัธยมศึกษา	5	7.9
รวม	63	100

ปัจจุบันมีแหล่งน้ำขนาดใหญ่หลายแหล่ง แหล่งน้ำขนาดใหญ่ สระน้ำ ใช้ทำน้ำประปา
เพื่อใช้ในหมู่บ้าน

ตารางที่ 2 จำนวนแหล่งน้ำและจำนวนการใช้จากแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำ	จำนวน	การใช้	
		ตลอดปี	ไม่ตลอดปี
บ่อน้ำบาดาล	4		✓
สระน้ำ	3		✓
คลองน้ำ	1		✓
หนอง	1		✓

1.2.5 ด้านเศรษฐกิจทั้งหมู่บ้าน

1. มีพื้นที่ทำการเกษตร 781 ไร่ เป็นที่นา 250 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 32.01 ของพื้นที่
เป็นที่สวน 41 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.24 ของพื้นที่อื่น ๆ ที่ไร่ จำนวน 490 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 62.74 ของ
พื้นที่

2. ผลผลิตด้านทำนาปีละ จำนวน 375 เกวียน เก็บไว้รับประทาน 375 เกวียน

3. ทั้งหมู่บ้านซื้อปุ๋ยเคมี 526 กระสอบ ใช้ปุ๋ยคอก 240 กระสอบ

4. ราษฎรออกไปขายแรงงานต่างถิ่น 10 ครอบครัว มีจำนวน 20 คน ทุกคนที่ไปส่ง
เงินเข้าหมู่บ้านรวมทั้งหมด 120,000 บาท

5. รายได้ของประชากรในหมู่บ้านต่อปีในแต่ละครอบครัว โดยสรุปรวมทั้งหมด
รายได้เฉลี่ยของประชากรในหมู่บ้านอยู่ในเกณฑ์ระหว่าง 10,001 – 30,000 บาท มีจำนวน 40
ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 45.45 ของครอบครัวทั้งหมู่บ้าน

6. กลุ่มองค์กร มีกองทุนพัฒนาการเกษตร กลุ่มแม่บ้านหนองไทร

2. ผลการประเมินกองทุนหมู่บ้านหนองไทร

ประเมินปัจจัยนำเข้าระดับหมู่บ้าน

1. นโยบาย ระเบียบแนวทางปฏิบัติของโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จากการ
ศึกษาจากเอกสาร เป็นนโยบายที่ดีและมีความครอบคลุม ทำความเข้าใจได้ง่าย ในส่วนของระเบียบ
กองทุนหมู่บ้านแห่งชาติ พบว่าครอบคลุมและทำความเข้าใจ และปฏิบัติได้ง่าย

2. การประชาสัมพันธ์ จากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ชาวบ้าน พัฒนาการอำเภอ พบว่า
ข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน ทางพัฒนาการจะเป็นผู้ประสานงานกับผู้นำชุมชน เพื่อแนะนำ

แนวทางในการจัดตั้งกองทุน และผู้นำก็จะแจ้งให้ชาวบ้านทราบ โดยการประชุมชี้แจง ส่วนสื่อที่ทางพัฒนากรใช้ก็จะเป็นการประชุมชี้แจงตามวาระการประชุมต่าง ๆ และการแนะนำตามหมู่บ้าน โดยการจัดเวทีชาวบ้านและการทำประชาคมหมู่บ้าน

3. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหนองไทร มีจำนวน 15 คน ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่ระเบียบกองทุนแห่งชาติว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านทุกประการ การเลือกคณะกรรมการเลือกโครงการเสนอชื่อและยกมือ ส่วนระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งเป็นไปตามระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

4. การเตรียมความพร้อมและการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชาวบ้าน จากการสัมภาษณ์ชาวบ้านและคณะกรรมการกองทุน พบว่าก่อนตั้งกองทุนผู้นำชุมชนและพัฒนากรจะร่วมกันชี้แจงแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ได้แก่ ชาวบ้าน ทำการจัดเวทีชาวบ้านเพื่อต้องการทราบความเข้าใจและข้อสงสัยของชาวบ้าน

5. เงินกองทุน 1 ล้านบาท ของหมู่บ้านหนองไทร ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 ซึ่งคณะกรรมการจะเก็บไว้ในธนาคารออมสิน บัญชีกองทุน 1 ล้านบาท

6. เงินทุนสะสมของบ้านหนองไทร คือ เงินสัจจะและหุ้นของสมาชิก ซึ่งจะเก็บตอนสมัครเป็นสมาชิกและเงินสัจจะให้สมาชิกรับมาฝากที่เหรียญเดือนละ 20 บาททุกเดือน เหรียญจะนำเงินเหล่านั้นไปฝากที่ธนาคารออมสิน บัญชีเงินออมทรัพย์ของหมู่บ้าน

การประเมินกระบวนการดำเนินงาน

1. กระบวนการคัดเลือกผู้กู้ของกองทุนหมู่บ้านหนองไทร จะพิจารณาจากลักษณะของโครงการที่สมาชิกแต่ละคนขอกู้ โดยเป็นโครงการที่สามารถดำเนินงานได้จริง และมีความเป็นไปได้ทางการตลาด มีอัตราความเสี่ยงน้อย โดยให้คณะกรรมการเป็นผู้ลงมติชี้ขาดในการคัดเลือกผู้กู้แต่ส่วนใหญ่จะพิจารณาอนุมัติให้แก่เครือข่าย หรือพวกพ้องของคณะกรรมการด้วยตนเอง

2. กระบวนการจัดทำบัญชีของกองทุน พบว่า จัดทำตามความเข้าใจของตนเอง โดยไม่ได้ยึดถือปฏิบัติตามรูปแบบที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติเป็นผู้กำหนด เนื่องจากความสลับซับซ้อนและยากแก่การเข้าใจ

3. การแนะนำวิธีทำธุรกิจ พบว่า กองทุนหมู่บ้านหนองไทรยังไม่มีมาให้คำแนะนำหรือให้การปรึกษากลับวิธีในการทำธุรกิจหรือการดำเนินกิจการของผู้กู้ โดยผู้กู้ส่วนใหญ่จะดำเนินการตามความเข้าใจของตนเอง

4. การช่วยหาตลาด พบว่า ผู้กู้ต้องช่วยเหลือตนเองในการหาตลาดหรือแหล่งรับซื้อ ซึ่งถือเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินธุรกิจหรือดำเนินกิจการของผู้กู้ โดยที่กองทุนหมู่บ้านไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้โดยลำพัง แต่ต้องอาศัยความร่วมมือและนโยบายจากรัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือ

การประเมินผลผลิต

1. จำนวนสมาชิกกองทุน จากการสัมภาษณ์และศึกษาจากเอกสารกองทุนพบว่าจำนวนสมาชิกกองทุนหมู่บ้านหนองไทร คิดเป็นร้อยละ 29.21 ของจำนวนประชากรทั้งหมู่บ้าน
2. จำนวนผู้ที่ได้รับเงินกู้ จากการสัมภาษณ์และศึกษาจากเอกสารพบว่า จำนวนผู้ที่ได้รับเงินกู้คิดเป็นร้อยละ 78.21 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดจากเดือนเมษายนและเพิ่มขึ้นอีก 10 คน ในเดือนพฤษภาคมคิดเป็นร้อยละ 92 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด
3. ยอดเงินที่ให้ผู้ของกองทุนหมู่บ้านหนองไทรในตอนนี้เป็นจำนวนเงิน 1,046,100 บาท ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2545
4. ยอดเงินที่มีการชำระคืนของกองทุนเป็นเงิน 340,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.50 ของจำนวนเงินที่ให้ผู้ทั้งหมด
5. กองทุนสะสมของหมู่บ้านหนองไทรในขณะนี้เงิน 25,182.63 บาท ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2545
6. การใช้เงินตามวัตถุประสงค์ จากการสัมภาษณ์สมาชิกผู้กู้เงิน พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่นำเงินไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ และนำเงินมาชำระตามกำหนดเวลา แต่มีสมาชิกบางส่วนที่นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ ทำให้ไม่สามารถนำเงินมาชำระได้ทันตามกำหนดเวลา ต้องไปหาขยืมเงินจากแหล่งอื่นเพื่อมาชำระหนี้กองทุน
7. ทักษะคติของชาวบ้านหนองไทร ต่อกองทุนหมู่บ้านจากการสัมภาษณ์ พบว่าชาวบ้านเห็นด้วยกับการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 60 ของชาวบ้านทั้งหมด เพราะกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นกองทุนที่ตั้งขึ้นเพื่อให้โอกาสแก่ประชาชนที่ขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อนำมาพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่าย ทำให้ประชาชนมีเงินทุนในมือเพิ่มขึ้น
8. ความเข้มแข็งของหมู่บ้านหนองไทร จากการสังเกตพบว่า หมู่บ้านหนองไทรมีความเข้มแข็งระดับปานกลางทั้งในด้านความสามัคคี และด้านผู้นำหมู่บ้าน การช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีในหมู่เครือญาติ

ผลการประเมินระดับรายบุคคล

ผลการประเมินระดับรายบุคคล คือ หน่วยระบบการดำเนินงานของผู้ดูแลราย

ผลการประเมินบริบทเฉพาะตัวของรายบุคคล พบว่า อาชีพหลักของผู้กู้จากการสัมภาษณ์สมาชิกผู้กู้เงิน มีอาชีพหลักดังนี้ คือ

1. ทำไร่, ทำนา	50 ครอบครัว
2. รับจ้างทั่วไป	25 ครอบครัว
3. รับราชการ	1 ครอบครัว

รายได้ของครอบครัว จากการสัมภาษณ์สมาชิกผู้รู้ พบว่า รายได้ของครอบครัว แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม

30,001 – 50,000	มี	25 ครอบครัว
50,001 – 100,000	มี	7 ครอบครัว
100,001 ขึ้นไป	มี	1 ครอบครัว

หนี้สินของผู้รู้ส่วนใหญ่เป็นหนี้ ธกส.

การประเมินปัจจัยนำเข้าระดับรายบุคคล

1. จำนวนเงินกู้ ของสมาชิกกองทุนเฉลี่ยรายละ 20,000 บาท ซึ่งทางกองทุนสามารถอนุมัติเงินกู้ได้ตามที่สมาชิกขอกู้
2. วัตถุประสงค์การกู้เงิน จากการสัมภาษณ์สมาชิกส่วนใหญ่ นำเงินไปลงทุนตามโครงการที่เขียน และสามารถทำให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คือ ปลูกอ้อย และปลูกมันสำปะหลัง
3. ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ จากการสัมภาษณ์สมาชิกกองทุน สมาชิกส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจการตามที่ระบุในโครงการ โดยเฉพาะการทำไร่อ้อย และ ไร่มันสำปะหลัง ซึ่งเป็นอาชีพหลักของสมาชิก ส่วนสมาชิกที่กู้ยืมเงินเพื่อการเลี้ยงสัตว์ โดยเฉพาะ การเลี้ยงสุกรนั้นไม่ประสบผลสำเร็จ จึงต้องเลิกเลี้ยง เนื่องจากขาดความรู้และประสบการณ์ในการเลี้ยง

การประเมินกระบวนการ

1. การใช้จ่ายเงินกู้ จากการสัมภาษณ์การใช้จ่ายเงินกู้ของสมาชิก พบว่าการลงทุนในการดำเนินกิจการของผู้รู้แต่ละราย จะใช้เงินหมดไปในครั้งเดียว เช่น ซื้อพันธุ์อ้อย, มันสำปะหลัง, โค, กระบือ, สุกร เป็นต้น ทำให้ขาดเงินทุนหมุนเวียนหรือเงินสำรอง เป็นสาเหตุให้อายุการดำเนินกิจการของผู้รู้สั้นลง หรือต้องเลิกไปในที่สุด โดยเฉพาะการเลี้ยงสุกร
2. การขาดตลาดสมาชิก ส่วนใหญ่ผู้รู้จะเป็นผู้ขาดตลาดด้วยตนเอง เช่น การปลูกพืชไร่ ถ้าใครกู้เงินจากนายทุนลานอ้อย หรือลานมัน ก็จะต้องขายพืชผลตนเองให้แก่นายทุนดังกล่าว ในราคาที่ถูกลงเขาเปรียบ

การประเมินผลผลิตรายบุคคล

1. ผลโดยตรง จากการสังเกตและสัมภาษณ์ ผลจากการใช้เงินกู้ของสมาชิกผู้ใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ ทำให้สมาชิกมีรายได้จากการลงทุนเพิ่มขึ้นจากเดิม เพราะมีเงินทุนเพิ่มขึ้นจากการกู้กองทุน

2. ผลโดยอ้อม เนื่องจากสมาชิกกองทุนผู้กู้เงิน มีประสบการณ์ในการทำงาน ดังนั้น เมื่อนำเงินมาลงทุน สมาชิกจึงได้ใช้ประสบการณ์ของตนเองในการทำงานให้ได้ผลผลิตมากขึ้น

3. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้ได้รับอนุมัติเงินกู้

จากการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้อาชีพ ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ ในหมู่บ้านหนองไทรสรุปได้ดังนี้

1. การทำไร่อ้อย ปลูกย่นเข้าที่ตีได้แก่ การเลือกซื้อพันธุ์อ้อย การเลือกปุ๋ย กระบวนการที่ตีได้แก่ การไถไร่แบบซักร่อง การใส่ปุ๋ยรองพื้นก่อนการปลูก เมื่อปลูกแล้วยาวประมาณ 2 ฟุต ใส่ปุ๋ยซ้ำอีกครั้งและทำการกำจัดวัชพืช

ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะได้แก่ ความยาวของอ้อย ความใหญ่ของลำต้น ความหวานและน้ำหนักของอ้อย ถ้าอ้อยต้นยาวใหญ่จะทำให้ได้น้ำหนักดี และถ้าหวานมากจะได้ค่าน้ำอ้อยด้วย

2. การทำไร่มันสำปะหลัง ปลูกย่นเข้าที่ตีได้แก่ พันธุ์มัน ปุ๋ย ปริมาณน้ำฝน กระบวนการที่ตีได้แก่ การไถดิน 2 ครั้ง โดยครั้งที่ 2 จะใส่ปุ๋ยรองพื้น หลังจากนั้นทำการปลูก และเมื่อมันสำปะหลังงอกก็ใส่ปุ๋ยซ้ำ พร้อมกำจัดวัชพืช

ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะได้แก่ หัวมันดก หัวใหญ่ มีน้ำหนักและปริมาณแป้งมาก ซึ่งจะทำให้ราคาดี และได้น้ำหนักดี

3. การเลี้ยงหมู ปลูกย่นเข้าที่ตีได้แก่ การเลือกลูกพันธุ์หมู การเลือกอาหารหมู กระบวนการที่ตีได้แก่ ขั้นตอนการเลี้ยงดู ต้องให้อาหาร 3 เวลา เช้า กลางวัน เย็น ให้น้ำ และต้องทำความสะอาดคอก ลางน้ำ และภาชนะใส่อาหาร มีการฉีดยาวัคซีนป้องกันโรค

ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณก็พอเหมาะ ได้แก่ หมูมีน้ำหนักมาก ไม่เป็นโรค

4. การเลี้ยงโค ปลูกย่นเข้าที่ตีได้แก่ โคนพันธุ์ดี แหล่งอาหารที่สมบูรณ์ กระบวนการที่ตีได้แก่ การเลี้ยงดู คือ การให้อาหารให้โคกินอิ่ม ให้น้ำอย่างเพียงพอ ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ คือ โคต้องเนื้อแน่น น้ำหนักดี ไม่มีไขมัน

5. อาชีพซ่อมรถ ปลูกย่นเข้าที่ตีได้แก่ การซ่อมที่มีคุณภาพ เครื่องมือครบครัน อย่างรวดเร็ว กระบวนการที่ตีได้แก่ การซ่อมรถที่มีคุณภาพ และเสร็จทันเวลา พุดจาไพบเราะ

ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะได้แก่ การซ่อมรถดี ใช้อะไหล่คุณภาพดี เสริมทันเวลา ราคาถูกจะทำให้ลูกค้าพอใจและบอกต่อ ๆ กัน

4. ผลอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1. ผลที่เกิดจากกระบวนการดำเนินการช่วยเหลือ สนับสนุนการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านจากภาครัฐ พบว่า หากหมู่บ้านใดที่ไม่สามารถจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน หรือมีปัญหาในการจัดตั้งกองทุนทางผู้นำหมู่บ้านต้องติดต่อขอความช่วยเหลือ จากทางอำเภอหรือพัฒนากรอำเภอเพื่อหาแนวทางแก้ไข ซึ่งถ้ามีการติดต่อขอความช่วยเหลือหรือแจ้งปัญหาที่ไม่สามารถจัดตั้งกองทุนได้ทางพัฒนากรอำเภอจะช่วยเหลือจนสามารถจัดตั้งกองทุนได้

2. ผลที่เกิดจาก กระบวนการเรียนรู้การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน พบว่า จากการที่ได้ร่วมสังเกตการประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ คณะกรรมการส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการบริหารกองทุน มีการติดตามเรื่องที่สัมมนาตลอดเวลา ซึ่งแสดงถึงความเข้าใจและเอาใจจริงเอาใจกับการบริหารและเป็นผลคืออย่างหนึ่งที่ภาครัฐได้มีการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับกองทุน เพื่อให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการกองทุนทำให้เกิดการบริหารและจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลที่เกิดจากโครงการของสมาชิกว่าทำให้หนี้สินลดลงหรือไม่ จากการสัมภาษณ์สมาชิกผู้กู้ พบว่า หนี้สินของสมาชิกผู้กู้ไม่ได้ลดลง ในทางตรงกันข้ามกลับมีจำนวนหนี้สินเพิ่มขึ้นจากเดิม เนื่องจากผู้กู้ส่วนใหญ่กู้เงินเพื่อการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งประสบความล้มเหลว โดยเฉพาะการเลี้ยงสุกร ผู้เลี้ยงประสบปัญหาการขาดทุน เนื่องจากขายไม่ได้ราคา และหัวอาหารมีราคาแพง ที่สำคัญขาดเงินทุนหมุนเวียน จึงต้องเลิกเลี้ยงในที่สุด

5. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์

1. การบรรลุเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติทั้ง 5 ข้อ

1.1 การเกิดกองทุน พบว่า หมู่บ้านหนองไทร มีกลุ่มอาชีพอยู่แล้ว 1 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการเกษตร

เมื่อมีกองทุนหมู่บ้านเข้ามาจึงเป็น 2 กลุ่ม ชาวบ้านหนองไทรมีความเข้าใจในการบริหารและการดำเนินงานของกองทุนเป็นอย่างดี และมีความต้องการอยากให้มีกองทุนที่เป็นแหล่งเงินทุนให้กับประชาชนด้วย และชาวบ้านร้อยละ 90 ขอสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุน

1.2 ระบบบริหารกองทุน พบว่า มีคณะกรรมการกองทุนทั้งหมด 15 คน ได้แก่ นายमितธิ์ วรเห, นายเฉลิมชัย วันทยา, นายนิเวศ เกตุชาติ เป็นต้น ซึ่งมีคุณสมบัติตามระเบียบของ

กองทุนหมู่บ้านหนองไทร การจัดทำบัญชี การรับฝากเงินสัจจะและเงินหุ้นเป็นเงินออมของกองทุน การพิจารณาอนุมัติเงินกู้ให้เป็นไปตามระเบียบของกองทุน การคิดดอกเบี้ยร้อยละ 6 บาทต่อปี

การจัดสรรผลประโยชน์

1. เป็นเงินปันผลค่าหุ้น	8%
2. เป็นเงินค่าตอบแทนคณะกรรมการกองทุน	15%
3. เป็นทุนศึกษาและพัฒนาอาชีพ	20%
4. เป็นทุนเพื่อสาธารณประโยชน์เพื่อหมู่บ้าน	5%
5. อื่น ๆ ตามคณะกรรมการเห็นชอบ	5%
6. เป็นเงินประกันความเสี่ยง	12%
7. เป็นเงินเฉลี่ยคืนให้ผู้กู้	3%
8. สมทบกองทุน	22%
9. เป็นทุนสวัสดิการสมาชิก	20%

1.3 การเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเอง พบว่า ในด้านข่าวสารทางเศรษฐกิจผู้ที่ถ่ายทอดจะเป็นผู้นำและพัฒนากรอำเภอ ในด้านการพึ่งตนเอง ชาวบ้านส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจในเศรษฐกิจแบบพึ่งพาตนเองมากนัก การประกอบอาชีพจึงต้องพึ่งพนายทุนอยู่ แต่อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการก็พยายามจัดสรรเงินกองทุนที่มีอยู่ให้แก่สมาชิกอย่างทั่วถึงจนได้มีการชำระคืนบางส่วนและหมุนเวียนให้สมาชิกอื่น ๆ ต่อไป

1.4 การสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจและสังคม มีการชี้แจงหลักการและนโยบายของกองทุนหมู่บ้านและกองทุนแห่งชาติแก่ชาวบ้านหนองไทร โดยผู้นำหมู่บ้านในวาระการประชุมต่าง ๆ และจัดเวทีชาวบ้าน เพื่อทราบความคิดเห็นและความเข้าใจในกองทุนชาวบ้าน การดำเนินงานด้านการกู้และการชำระคืนและผลกระทบต่อกองทุนหากผู้กู้ไม่ชำระคืน

การสร้างภูมิคุ้มกันของกิจการของสมาชิกผู้กู้เงิน คือ กองทุนจะเป็นแหล่งเงินทุนให้สมาชิกกู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยต่ำและหมุนเวียนกันให้แก่สมาชิกทุกรายได้ผู้กู้ จึงทำให้การกู้เงินจากนายทุนลดลง

1.5 การมีศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น ศักยภาพเดิมของบริบท ในด้านต่าง ๆ มีทรัพยากรอย่างเพียงพอ และอุดมสมบูรณ์มาจนถึงปัจจุบันตามที่กล่าวมาแล้วในผลการประเมินบริบทระดับท้องถิ่น

ทุนทางการเงินของหมู่บ้านหนองไทรมี 2 กองทุน

1. กองทุนออมทรัพย์เพื่อการเกษตร 102,000 บาท
2. กองทุนเงิน 1 ล้าน (ที่ยังเหลือ) 17,394.62 บาท ปล่อยกู้ 1,046,100 บาท

ทุนด้านทรัพยากร

จำนวนประชากรทั้งหมด 267 เป็นชาย 139 น หญิง 128 คน เฉลี่ยแล้วจะอยู่ในวัย 18 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.19 ของประชากรทั้งหมด

การประกอบอาชีพ ทำไร่มันสำปะหลัง ไร่อ้อย

หมู่บ้านหนองไทรมีวัด 1 แห่ง มีพระ 2 รูป มีโรงเรียน 1 แห่ง ภาษาที่ใช้เป็น ภาษาโคราช

2. ปัจจัยด้านบวกและด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุวัตถุประสงค์

2.1 ปัจจัยด้านบวก พบว่า

2.1.1 การมีกองทุนอยู่แล้วของบ้านหนองไทร ทำให้การบริหารกองทุน หมู่บ้าน 1 ล้านบาท ทำได้ง่ายและเห็นผลชัดเจน

2.1.2 ระบบบริหารงานของกองทุน เป็นไปตามกระบวนการและระเบียบ กองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ จึงทำให้ง่ายต่อการปฏิบัติและการดำเนินการ

2.2 ปัจจัยด้านลบ

2.2.1 การเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเองของชาวบ้านหนองไทรยังมีน้อย เพราะยังไม่เข้าใจวิธีการและหลักการของการทำเศรษฐกิจแบบพอเพียง

2.2.2 การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ พบว่า ชาวบ้านยังต้องการเงินทุนค่อนข้างมากและแหล่งเงินกู้หรือกองทุน 1 ล้านบาท มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ มีจำนวนเงินไม่เพียงพอต่อความต้องการของชาวบ้าน ดังนั้นชาวบ้านจึงต้องกู้จากนายทุนซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยแพง

2.2.3 ความเข้มแข็งของชุมชนบ้านหนองไทรในช่วงแรก ๆ ยังไม่ดีนักก่อให้เกิดการบริหารซ้ำซ้อน

2.2.4 ระบบบางข้อดูไม่เหมาะสมกับสภาพจริงของหมู่บ้าน

3. การเกิดองค์การเครือข่ายของการเรียนรู้พบว่า

มีการจัดตั้งกลุ่มองค์กรและมีหน่วยงานต่าง ๆ ให้การส่งเสริมและเพิ่มความรู้ พอสมควร

4. ความเข้มแข็งของชุมชน

4.1 ความเข้มแข็งของชุมชนตามที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด พบว่า หมู่บ้าน หรือชุมชนนั้น ต้องมีสิ่งต่างๆ ดังนี้

- สมาชิกในชุมชนมีความสามัคคี
- สมาชิกในชุมชนมีความซื่อสัตย์

- ชุมชนยกย่องคนทำความดี
- สมาชิกในชุมชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- สมาชิกในชุมชนมีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติม
- สมาชิกในชุมชนมีอาชีพสามารถเลี้ยงตนเองได้
- ครอบครัวในชุมชนมีความอบอุ่นอยู่พร้อมหน้ารักใคร่ปรองดองกัน
- ในชุมชนมีการรวมตัวตั้งกลุ่มองค์กรประชาชน
- ในชุมชนมีการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนเป็นประจำ โดยการ

ประชุมหรือเสวนา

- ในชุมชนมีการช่วยเหลือเด็ก สตรี คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
- ในชุมชนมีผู้นำที่มีคุณธรรม ยุติธรรม
- ในชุมชนสามารถร่วมกันแก้ปัญหาของชุมชนได้ โดยมีแผนงานที่คิดโดย

สมาชิกในชุมชน

4.2 ความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะของประชาชนในท้องถิ่น พบว่า หมู่บ้านต้องมีความสามัคคี การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อยู่กันเป็นครอบครัว พร้อมหน้าพร้อมตา และมีแหล่งเงินทุนในหมู่บ้าน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการติดตามผลการประเมิน โครงการของกองทุนหมู่บ้านหนองไทร สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

- 1.1 การเกิดกองทุน
- 1.2 ระบบการบริหารของกองทุน
- 1.3 การมีการเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเอง
- 1.4 การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคม
- 1.5 การสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งชุมชน

2. วิธีดำเนินการ

- 2.1 ศึกษาวัตถุประสงค์ของ โครงการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง
- 2.2 ศึกษาสภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในพื้นที่
- 2.3 ใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบชิปในการวิเคราะห์กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พร้อมกำหนดตัวชี้วัดและตัวแปรที่ทำการประเมิน
- 2.4 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยอาศัยข้อมูลบางส่วนจาก บร. ต่าง ๆ และจากข้อมูลอื่น ๆ
- 2.5 ประมวลผลสังเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้

3. ผลการดำเนินงาน

1. ผลการดำเนินงานของระดับท้องถิ่น คือหน่วยระบบบริหารจัดการและการส่งเสริมผู้ก่
นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับ โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจากการสัมภาษณ์พบว่า ชาวบ้านส่วนใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย แต่ระเบียบและแนวทางปฏิบัติไม่ค่อยเข้าใจ การประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนเป็นลักษณะการชี้แจงในการประชุมต่าง ๆ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีการคัดเลือกโดยการเสนอชื่อ และยกมือให้คะแนนจากสมาชิก เมื่อได้คณะกรรมการมาแล้วก็จะมีการอบรมและให้ความรู้จากพัฒนากรและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง การจัดทำระเบียบกองทุนหมู่บ้าน พบว่า คณะกรรมการร่วมกันจัดทำระเบียบกองทุนบ้านหนองไทร โดยยึดแนวทางของระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติเป็นหลัก การจัดทำเอกสารขอขึ้นทะเบียนกองทุนหมู่บ้านจัดทำโดยผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการกองทุน ระบบ

บัญชีของกองทุนทั้งหมดมี 9 เล่ม การรับสมัครสมาชิกจะเปิดรับสมัครสมาชิกทุกวันที่ 5 – 10 ของทุกเดือน ขั้นตอนการขอกู้ ให้สมาชิกกองทุนยื่นความประสงค์พร้อมกับทำสัญญาค้ำประกัน ซึ่งไม่มีปัญหาในการจัดทำ การคัดเลือกผู้กู้ คณะกรรมการจะพิจารณาโครงการของผู้กู้ที่มีความเป็นไปได้ และสามารถปฏิบัติได้จริง

ทัศนคติของชุมชนต่อกองทุน พบว่า ชาวบ้านส่วนใหญ่เห็นด้วยและให้ความสนใจต่อการจัดตั้งกองทุนเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนแก่ชาวบ้าน แต่บางทัศนคติบอกว่าระยะเวลาของการชำระหนี้สั้นเกินไป

ด้านความเข้มแข็งของชุมชน พบว่า สมาชิกในหมู่บ้านมีความสามัคคีกันในปานกลาง มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีผู้นำที่มีความสามารถ

2. ผลการดำเนินงานของระดับรายบุคคล คือ การดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละราย

อาชีพหลักของผู้กู้ส่วนใหญ่ทำการเกษตร เช่น ทำไร่, ทำนา รายได้ของครอบครัวเฉลี่ย 20,001 – 50,000 บาท หนี้สินของครอบครัวเป็นหนี้ของ ธกส.

การใช้เงินกู้ สมาชิกผู้กู้นำเงินกู้ออกไปลงทุนทำกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่ยื่นกู้ การหาความรู้เพิ่มเติมทุกคนจะหาความรู้เพิ่มเติมจากการอบรมความรู้ต่าง ๆ การหาตลาดส่วนใหญ่จะหาตลาดกันเองไม่มีหน่วยงานของรัฐมาช่วยในการหาตลาด ทำให้ถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง

ผลโดยตรงของผู้กู้ คือ การที่ผู้กู้ประกอบอาชีพแล้วเกิดรายได้ นำมาเลี้ยงครอบครัว และชำระคืนกองทุน

ผลโดยอ้อมของผู้กู้ คือ ผู้กู้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีอาชีพมั่นคง

3. ผลการดำเนินงานด้านเทคนิควิธีการทำงาน

3.1 ผลการดำเนินงานของสมาชิกผู้กู้อาชีพทำไร่อ้อย พบว่า ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของผู้กู้ คือ ได้ปริมาณอ้อยจำนวน 20 ตัน ต่อ 1 ไร่

3.2 ผลการดำเนินงานของสมาชิกผู้กู้อาชีพปลูกมันสำปะหลัง จากการที่ผู้กู้ใช้ประสบการณ์ในการทำไร่มันสำปะหลัง และคำแนะนำจากส่วนราชการ ทำให้มันสำปะหลัง ได้ผลดี

3.3 ผลการดำเนินงานของสมาชิกผู้กู้อาชีพเลี้ยงสุกร ได้ผลไม่ดีเพราะสุกรมีราคาถูก ผู้กู้ส่วนใหญ่ขาดทุน

3.4 ผลการดำเนินงานของสมาชิกผู้กู้อาชีพซ่อมรถ ได้ผลดีเพราะมีรถมาใช้บริการค่อนข้างมาก

อภิปรายผลควรมีการสรุปดังนี้

1. การบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านหนองไทร บรรลุทั้ง 5 ข้อ ได้แก่

วัตถุประสงค์ข้อ 1 การเกิดกองทุน เนื่องจากหมู่บ้านหนองไทรเดิมมีกองทุนอยู่แล้ว 1 กองทุน ซึ่งทำให้ชาวบ้านมีความรู้ความเข้าใจในการตั้งกองทุน หมู่บ้าน 1 ตำบลบาท จึงให้ความร่วมมือและสนับสนุน

วัตถุประสงค์ข้อ 2 ระบบบริหารกองทุนหมู่บ้านหนองไทร มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและชัดเจน การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนและการทำหน้าที่ของกรรมการแต่ละคนก็ช่วยกันทำงานอย่างจริงจังและถูกต้อง

วัตถุประสงค์ข้อ 3 การเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเองของกองทุนหมู่บ้านหนองไทร มีการแนะนำในด้านเศรษฐกิจแบบพอเพียง แต่สมาชิกยังไม่เข้าใจเท่าใดนัก จึงยังไม่มีการพึ่งตนเอง

วัตถุประสงค์ข้อ 4 การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคม กองทุนหมู่บ้านหนองไทรไม่มีการทำงานแบบช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางการทำงาน

วัตถุประสงค์ข้อ 5 การมีศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชน กองทุนหมู่บ้านหนองไทรมีความสามัคคี และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเอื้อเพื่อเอื้อแก่ในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลด้านบวกและด้านลบ

2.1 ปัจจัยด้านบวก

2.1.1 เนื่องจากชาวบ้านเห็นข้อดีของการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม จากที่เคยทำงานแบบตัวคนเดียว พอรวมกลุ่มกันแล้วทำให้มีความคิดเห็นแบบใหม่ ๆ ในการทำงาน

2.1.2 การบริหารงานที่ผู้บริหารมีประสบการณ์ และการจัดสรรทรัพยากร พร้อมทั้งแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน ทำให้การบริหารทำได้อย่างเป็นระบบ

2.1.3 จากการที่ชาวบ้านมีความสามัคคี เอื้อเพื่อเอื้อแก่ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งมีผู้นำที่มีคุณธรรม ทำให้หมู่บ้านหนองไทรเข้มแข็ง

2.1.4 มีบุคคลและกลุ่มบุคคลเข้ามาสนับสนุนและให้คำแนะนำที่ดีได้แก่ คณะอนุกรรมการระดับอำเภอ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีความยุติธรรม บัณฑิตกองทุนหมู่บ้าน

2.1.5 มีเงินจัดสรรจำนวน 1 ตำบลบาทจากรัฐบาลเพื่อนำมาให้สมาชิกได้กู้ยืมเป็นเงินหมุนเวียนเพื่อสร้างรายได้ และสมาชิกได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านแล้วต่างมีความพึงพอใจต่อจำนวนเงินที่ได้รับ

2.2 ปัจจัยด้านลบ

2.2.1 คนในหมู่บ้านส่วนใหญ่ยังเป็นหนี้รายวันซึ่งมีดอกเบี้ยสูง ทำให้ต้องนำรายได้ส่วนหนึ่งไปใช้หนี้ จึงทำให้ทุนที่มีอยู่เหลือน้อย และทำให้ฐานะทางการเงินไม่มั่นคง

2.2.2 เนื่องจากคนในหมู่บ้านยังไม่เข้าใจเศรษฐกิจแบบพอเพียงจึงทำให้มีการแข่งขันชิงดีชิงเด่น อยากรวยเหมือนคนอื่น จึงกู้หนี้ยืมสินมาลงทุน ซึ่งทำให้ต้องนำรายได้ที่ได้ไปใช้หนี้นายทุน

2.2.3 ชาวบ้านหรือสมาชิกไม่มีความรู้มากพอและไม่รู้เรื่องบัญชีต่าง ๆ ทำให้การประเมินรายได้ที่จะได้รับไม่เป็นไปตามความเป็นจริง

3. ตัวชี้วัดความเข้มแข็งในทัศนะของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย

- การมีรายได้ของชาวบ้าน
- ชาวบ้านอยู่ร่วมกันแบบสันติ
- ชาวบ้านมีอาชีพที่มั่นคง

4. ผลโดยตรงและผลกระทบต่าง ๆ คือ

4.1 ผลโดยตรง (Immediate Result) เมื่อสมาชิกผู้กู้เงินจากกองทุนไปดำเนินการที่ก่อให้เกิดรายได้และนำเงินกู้มาส่งคืนแก่กองทุนพร้อมดอกเบี้ย

4.2 ผลกระทบโดยตรง (Percept Impact) สมาชิกผู้กู้สามารถขยายกิจการของตนเองจากและชำระหนี้ ซึ่งทำให้ประชาชนมีอาชีพที่มั่นคง

4.3 ผลกระทบโดยอ้อม (Indirect Impact) ทำให้ประชาชนมีประสบการณ์ในด้านการดำเนินงานที่มีระบบ เพื่อนำประสบการณ์นี้ใช้ในการประกอบอาชีพต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
 - ควรมีการปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติมขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมากยิ่งขึ้น
 - ควรมีการชี้ระยะเวลาการกู้เงินสำหรับบางโครงการที่ผลผลิตอาจจะยังไม่เกิด
2. ข้อเสนอแนะการจัดการบริหารกองทุน
 - คณะกรรมการควรชี้แจงกฎระเบียบให้สมาชิกเข้าใจก่อนการปล่อยเงินกู้
 - คณะกรรมการควรจะปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นกลาง และเป็นธรรม
 - คณะกรรมการควรจะมีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของสมาชิกเพื่อจะได้ทำให้ผู้กู้มีการจัดการเงินกู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
3. ข้อเสนอแนะเงินกู้ไปพัฒนากิจการรวมอาชีพสมาชิกกองทุน
 - ผู้กู้เงินไปประกอบอาชีพควรศึกษาตลาดว่ามีความเป็นไปได้มากน้อยแค่ไหน

- ผู้กู้ควรหลีกเลี่ยงใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ เช่น แรงงานในพื้นที่เพราะค่าจ้างจะถูกกว่าแรงงานนอกพื้นที่

- ควรมีการหาความรู้เพิ่มเติม หาประสบการณ์จากผู้สำเร็จมาแล้ว เพื่อลดความเสี่ยงในการลงทุน และเพื่อเพิ่มคุณภาพให้กับผลผลิต

4. ข้อเสนอแนะสำหรับการค้นคว้าวิจัยต่อหรือเพิ่มเติม

- ศึกษาความเป็นไปได้ของกองทุนในการพัฒนา

- ศึกษาเรื่องความเข้มแข็งของกองทุนเพื่อให้กองทุนมีความยั่งยืนและอยู่ได้โดยไม่

เกิดปัญหา

บรรณานุกรม

ชุดวิชาการวิจัยชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 1 : บริษัท เอส อาร์ พรินติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด.

แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.

ประชาชาติวิเคราะห์ (วันจันทร์ที่ 5 – วันพุธที่ 7 สิงหาคม 2545) “ตลาดเงิน – ทุน” ประชาชาติธุรกิจ
หน้า 16.

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุน
หมู่บ้านและชุมชนเมือง พ.ศ.2544.

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ
พ.ศ.2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544.

สำนักงานมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักมาตรฐาน
อุดมศึกษา : ทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ.2545. ชุดวิชาการประเมินเพื่อการพัฒนา พิมพ์ครั้งที่ 1 :
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทัศนทองการพิมพ์.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บรรณธิการ). “รวมบทความทางการประเมินโครงการ” พิมพ์ครั้งที่ 6 สำนัก
พิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544 หน้า 221 – 234.